

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122260394
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6122260394.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: Z. Z. Z., správca konkurznej podstaty úpadcu SILVERSIDE, a.s. v konkurze, IČO: 50 052 560, so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava, zastúpeného: VIVID LEGAL, s.r.o., IČO: 36 807 915, so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, proti žalovanému: P. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. J. I. XX, XXX XX, o zaplatenie 2.806,49 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 18Csp/57/2022-288 zo dňa 30.01.2023, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. s výnimkou časti o splatnosti dlhu.

II. Mení rozsudok vo výroku I. v časti splatnosti dlhu tak, že žalovanému povoľuje splatiť dlh 460 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 89,51 eur od 21.2.2022 do zaplatenia, zo sumy 121,65 eur od 21.3.2022 do zaplatenia, zo sumy 123,49 eur od 21.4.2022 do zaplatenia, zo sumy 125,35 eur od 21.5.2022 do zaplatenia v splátkach po 30 eur mesačne, ktoré bude žalovaný platiť vždy do 25.-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok.

III. Stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

„I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi 460 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne
- zo sumy 89,51 eur od 21.2.2022 do zaplatenia,
- zo sumy 121,65 eur od 21.3.2022 do zaplatenia,
- zo sumy 123,49 eur od 21.4.2022 do zaplatenia,
- zo sumy 125,35 eur od 21.5.2022 do zaplatenia,
a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 18.5.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5.000 eur. Úpadca je poskytovateľom úverov v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaný je fyzická osoba, ktorá neuzatvorila predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Predmetný vzťah preto v zmysle príslušných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka posúdil ako vzťah spotrebiteľský, kde žalobca vystupuje v pozícii dodávateľa a žalovaný v pozícii spotrebiteľa.

Z vykonaného dokazovania zistil, že žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 5.000 eur. Žalobca rovnako preukázal platby žalovaného prehľadom platobnej disciplíny v rozsahu 4.540 eur. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že to môže byť aj viac, je na ňom, aby v tomto smere uniesol dôkazné bremeno. Pokiaľ žiadne dôkazy v tomto smere nepredložil, súd vychádzal zo žalobcom predloženej platobnej disciplíny žalovaného. Súd prvej inštancie sa zaoberal výškou zmluvného úroku, ktorý bol dohodnutý vo výške 18,10 %. Z internetovej stránky NBS súd preveril úrokové miery podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere v máji 2017 (nové obchody) so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov bola úroková sadzba 6,84% p.a. Mal preto za nepochybné, že ročná sadzba úroku dohodnutého v Zmluve o spotrebiteľskom úvere (18,10%) v súdnej veci priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú v tomto období bankami prevyšuje viac ako dvojnásobne (o 264,62%). Na základe tohto zistenia dospel k záveru, že v Zmluve o spotrebiteľskom úvere boli dojednané neprimerané vysoké úroky, výška ktorých odporuje dobrým mravom, preto je s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka táto zmluva v časti odplaty neplatným právnym úkonom. Keďže je Zmluva o spotrebiteľskom úvere neplatná v časti úrokov, žalobca má právo len na vrátenie istiny úveru, ktorej splatnosť bola dohodnutá priamo v zmluvných podmienkach úverovej zmluvy obsahujúcej splátkový kalendár istiny, úrokov aj poplatkov. Ku dňu vydania rozhodnutia súdu bola uhradená pohľadávka do výšky 5.450 eur, započítavajúc celé plnenie na istinu, ostalo na istinu žalovanému uhradiť 460 eur.

Súd prvej inštancie konštatoval, že uložil žalovanému uhradiť priznanú sumu v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, nakoľko žalovaný v konaní nepredložil žiadne dôkazy o svojej majetkovej, sociálnej situácii žiadajúc úhradu dlhu v splátkach po 10 eur. Súd môže určiť dlhšiu lehotu na plnenie len v odôvodnených prípadoch (§ 232 ods. 3 CSP), čo však žalovaný nepreukázal.

Zaoberal sa taktiež neprijateľnosťou zmluvnej podmienky - zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná a súd prvej inštancie nevidel dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí ani v tomto prípade (napr. rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 5Csp/99/2018 zo dňa 10.10.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/23/2020 zo dňa 29.04.2021). Občiansky zákonník navyše normuje zákaz ich ďalšieho používania cez ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka.

Náklady za vystavenie poslednej výzvy z 24.04.2020 nepovažoval za poplatok za službu (plnenie), ktorá je poskytovaná spotrebiteľovi. Ustálil, že žalobca nemá právo požadovať úhradu poplatkov za vystavenie poslednej výzvy, nakoľko uvedené poplatky neprinášajú žalovanému ako spotrebiteľovi žiadnu výhodu a slúžia iba záujmom veriteľa ako dodávateľa, pričom uvedené poplatky umožňujú jednostranne navyšovať pohľadávku žalobcu.

3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalovaný mal v konaní väčšinový úspech, avšak v konaní mu žiadne trovy konania nevznikli, preto mu ich náhradu nepriznal.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 písm. f) a h) CSP. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie pozitívne identifikoval spotrebiteľský charakter sporu a odborne riešil spor, ale súčasne z nepochopiteľných dôvodov rozhodol v časti I. svojho rozhodnutia o povinnosti žalovanej strany uhradiť dlh žalobcovi do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, čo považuje za neprijateľné, za formálne a za nezmyselné. Od začiatku oprávnene navrhuje vo svojich podaniach a žiada nastaviť svoje úhrady dlhu po 10 eur. Táto požiadavka je z dôvodu jeho platobnej neschopnosti v tejto postpandemickej situácii. Podľa jeho názoru sa súd prvej inštancie neriadil dôsledne ustanovením § 220 CSP. Poukázal na to, že veriteľovi bolo opakovane zdôraznené, že je záujem o splatenie veriteľom poskytnutého úveru, ale samozrejme jedine v súlade s platnou právnou úpravou, Ústavou SR, Občianskym zákonníkom, Smernicou Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zákonmi účinnými v čase podpisu spotrebiteľskej zmluvnej dokumentácie. Doterajšie finančné nároky veriteľa považuje za bezdôvodné obohatenie sa vo finančný neprospech spotrebiteľa. Navrhol zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vrátiť vec na nové pojednávanie.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné.

6. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

7. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe, výrok o splatnosti dlhu, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania. Keďže II. výrok, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá žalobca odvolaním nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

8. Vo vzťahu k namietanému výroku I. o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 460 eur s príslušenstvom odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal ex offa a navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležitú a presvedčivú odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

9. Súd prvej inštancie správne posúdil zmluvný vzťah medzi stranami sporu, ktorý bol založený Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.05.2017, ako spotrebiteľsky, a to vzhľadom na postavenie žalobcu ako dodávateľa a žalovaného ako spotrebiteľa. Správne prihliadol na súlad zmluvnej dohody o úrokoch s § 39 Občianskeho zákonníka, že sa nesmie priečiť dobrým mravom, čo v tomto prípade nebolo dodržané. Zmluvne dohodnutý úrok (18.10 %) viac ako dvojnásobne prevyšoval priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami v období uzavretia úverovej zmluvy (6,84 %), v dôsledku čoho úverová zmluva bola neplatná v časti odplaty. Žalobcovi tak vznikol nárok iba na vrátenie nesplatennej časti istiny bez úrokov, čo zodpovedalo sume 460 eur (istina 5.000 eur mínus vykonané úhrady 4.540 eur). V neposlednom rade súd prvej inštancie prihliadol na neprijateľnosť požadovanej zmluvnej pokuty a poplatkov a správne ich nepriznal. Odvolací súd tak uzatvára, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi len plnenie, ktoré je v súlade platnou právnou úpravou, v tomto prípade s Občianskym zákonníkom.

10. Vychádzajúc z vyššie konštatovaného odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. s výnimkou časti o splatnosti dlhu, ako vecne správny potvrdil.

11. Odvolací súd sa zaoberal odvolacou námietkou žalovaného vo vzťahu výroku I. o splatnosti priznanej istiny voči žalobcovi, ktorú súd prvej inštancie stanovil tak, že žalovaný je povinný priznanú istinu uhradiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom žalovaný v konaní žiadal, aby mu boli povolené mesačné splátky po 10 eur na plnenie jeho povinnosti voči žalobcovi. Žalovaný v podanom odvolaní poukazuje na jeho platobnú neschopnosť v postpandemickej situácii a viacero proti nemu vedených súdnych konaní.

12. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

13. Z citovaného ustanovenia CSP vyplýva, že ak súd pristupuje k autoritatívnemu rozhodnutiu (rozsudkom) o žalobe na peňažné plnenie (o aký prípad ide aj v prejednávanej veci), zákonnou lehotou plnenia a zároveň pravidlom je lehota troch dní počítaná od právoplatnosti rozsudku. Štandardne preto súd ukladá splnenie povinnosti v takejto lehote. Na každú jednu výnimku z pravidla musia potom existovať dôvody, ktoré je potrebné riadne odôvodniť, čo platí aj pri odôvodňovaní rozhodnutia, a to či už pre dlhšiu než trojdňovú lehotu, alebo pre povolenie splátok a určenie ich výšky a podmienok splatnosti.

14. Hľadiskami pre úvahu odvolacieho súdu, či má žalovanému, ktorému bola súdom prvej inštancie určená povinnosť, priznať výhodu splátok a ak áno, tak v akej výške, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť, aj v konaní prejavená snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade, vzhľadom na osobné pomery strany sporu príliš ťaživé (R 117/1967).

15. Odvolací súd preskúmal a opätovne zvážil všetky okolnosti týkajúce sa žiadosti žalovaného o povolenie výhody splátok a dospel k záveru, že je čiastočne dôvodná. Odvolací súd pritom prihliadol k výške sumy žalobcovi priznaného plnenia 460 eur v tomto konaní, ktorá je už oproti požadovanej žalovanej istine 2.633,70 eura nízka, a súčasne prihliadol k prejavenej snahe žalovaného plniť si svoj záväzok z úverovej zmluvy, keď zo zmluvnej istiny úveru 5.000 eur už žalovaný uhradil sumu 4.540 eur, čo predstavuje viac ako 90 %. Z obsahu spisu je zároveň zrejmé, že v konaní žalovaný mal záujem o splatenie veriteľom poskytnutého úveru, ale len v súlade s platnou právnou úpravou spotrebiteľských noriem. Tvrdenia žalovaného o nedôvodnosti časti uplatneného nároku boli napokon v tomto konaní potvrdené. Zároveň bolo potrebné vziať do úvahy aj to, že proti žalovanému bolo v posledných troch rokoch vedených viacero spotrebiteľských sporov o zaplatenie dlžnej pohľadávky z úverovej zmluvy.

16. Odvolací súd na základe vlastnej úvahy dospel k záveru, že výška priznaného plnenia a okolnosti sporu odôvodňujú povolenie splátok žalovanému nie síce v požadovanej výške 10 eur, ale 30 eur mesačne.

17. Na základe uvedeného odvolací súd podľa ust. § 388 CSP rozsudok vo výroku I. v časti týkajúcej sa splatnosti priznaného plnenia zmenil tak, že umožnil žalovanému splácať dlžnú sumu v splátkach vo výške 30 eur mesačne, ktoré bude žalovaný platiť vždy do 25-teho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok.

18. O trovách celého konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný mal v konaní väčšinový úspech, no v priebehu konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).